

Утвърдил:

Директор: /Илхан Ахмед/

Изготвил:

Председател на МО по БЕЛ:

/Фатме Хабил/

Годишен план
за насърчаване и повишаване на грамотността
2026 – 2027 учебна година

I. НОРМАТИВНО ОСНОВАНИЕ

Планът е разработен в съответствие със:

1. Закона за предучилищното и училищното образование;
2. Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка;
3. Наредба № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език;
4. Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование;
5. Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците;
6. Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
7. действащите учебни програми по български език и литература и по останалите учебни предмети;
8. действащите училищни документи и вътрешни правила на ПГООТ – гр. Дулово.

II. ОСНОВНА ЦЕЛ

Повишаване на функционалната грамотност на учениците и формиране на умения за ефективно използване на знанията и езиковите компетентности в учебна, професионална и житейска среда.

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

- Усъвършенстване на уменията за правилно и ясно устно и писмено общуване на български книжовен език.
- Развитие на уменията за четене с разбиране и извличане на основна и съществена информация от различни видове текстове.
- Усъвършенстване на уменията за създаване на свързан устен и писмен текст в съответствие с конкретна комуникативна ситуация.
- Развитие на уменията за работа с информация от различни източници, включително дигитални ресурси.
- Прилагане на знанията и уменията по български език в различни учебни предмети и в професионален контекст.
- Подобряване на уменията за разбиране и използване на специализирана и професионална терминология.
- Развитие на уменията за формулиране, аргументиране и представяне на собствено мнение.
- Подпомагане на учениците при преодоляване на установени затруднения в четенето, писането, разбирането на текст и езиковото изразяване.
- Прилагане на разнообразни методи и форми на работа за развитие на езиковата и функционалната грамотност в учебния процес.
- Проследяване на развитието на грамотността на учениците и предприемане на подходящи мерки за подкрепа при установени дефицити.

Мярка	№	Дейности	Очаквани резултати	Отговорници	Индикатори за изпълнение
Мярка 1. Развитие на езиковата и функционалната грамотност	1	Провеждане на входяща диагностика за установяване на равнището на езиковата и функционалната грамотност на учениците и анализ на резултатите.	Установено начално равнище на учениците и идентифицирани основните затруднения.	Учители по БЕЛ	Проведена диагностика; извършен анализ на резултатите.
	2	Системна работа с различни видове текстове за развитие на уменията за четене с разбиране, извличане, обработване, сравняване и интерпретиране на информация.	Подобрен умения за разбиране и използване на информация от различни текстове.	Всички учители	Използване на текстове и задачи за работа с информация в учебния процес.
	3	Практически упражнения за усвояване и прилагане на правописните, граматичните и лексикалните норми на българския книжовен език.	Подобрена езикова култура и по-правилна употреба на книжовния български език.	Учители по БЕЛ, всички учители	Намаляване на повтарящите се езикови грешки в ученическите работи.
	4	Създаване, представяне, редактиране и самооценяване на текстове с различна комуникативна цел – резюме, аргументативен текст, заявление, мотивационно писмо, електронно съобщение и др	Усъвършенствани умения за създаване и редактиране на писмен текст според конкретна комуникативна ситуация.	Учители по БЕЛ	Изготвени ученически текстове; прилагане на редактиране и самооценяване.
	5	Развитие на устната реч чрез дискусии, дебати, презентации, устни изложения, ролеви и ситуационни упражнения.	Подобрен умения за ясно, последователно и аргументирано устно изразяване.	Учители по БЕЛ, всички учители	Проведени дискусии, презентации, дебати и устни изложения.

Мярка 2. Развитие на функционалната грамотност чрез професионалната подготовка	1	Работа с професионална и специализирана терминология, свързана с изучаваните професии.	Подобрено разбиране и правилно използване на професионалната терминология.	Учители по професионална подготовка	Използване на специализирана терминология в устни и писмени задания.
	2	Работа с инструкции, технически текстове, схеми, таблици, правила, формуляри и друга документация, свързана с професионалната подготовка и практическото обучение.	Формирани умения за извличане и прилагане на информация от практически и професионални текстове.	Учители по професионална подготовка	Включени задачи за работа с практически текстове и документация.
	3	Създаване и представяне на устни и писмени текстове, свързани с професионалната подготовка и практическото обучение.	Усъвършенствани умения за представяне на информация в професионален контекст.	Учители по професионална подготовка	Представени писмени и устни разработки по професионални теми.
	4	Прилагане на книжовните езикови норми при устното и писменото представяне на резултатите от практическата работа.	Повишена езикова култура при изпълнение и представяне на професионални задачи.	Учители по професионална подготовка	Прилагане на книжовните норми при практически задания и представяния.
Мярка 3. Подкрепа за ученици с установени затруднения в грамотността	1	Идентифициране на ученици с трудности при четене с разбиране, писмено и устно изразяване и прилагане на книжовните езикови норми.	Навременно установяване на учениците, нуждаещи се от допълнителна подкрепа.	Учители по БЕЛ, класни ръководители	Установени потребности и набелязани мерки за подкрепа.
	2	Провеждане на консултации, индивидуална и групова работа с	Преодоляване на установени пропуски и	Учители по БЕЛ	Проведени консултации и допълнителни дейности.

		ученици с установени затруднения.	подобряване на учебните резултати.		
	3	Прилагане на диференцирани и интерактивни подходи при работа с ученици, за които българският език не е майчин или които имат затруднения в усвояването му.	Подобряване на разбирането и практическото използване на българския книжовен език.	Учители по БЕЛ, всички учители	Използвани адаптирани и диференцирани задачи и подходи.
Мярка 4. Насърчаване на интереса към четенето и активното използване на езика	1	Организиране на училищни инициативи, свързани с четенето – „Прочети книга, предложи я на приятел“, Ден на четенето, Национален маратон на четенето и др.	Повишен интерес към книгата и четенето и активизиране на учениците.	Учители по БЕЛ, класни ръководители	Проведени инициативи и участие на учениците.
	2	Организиране на училищни конкурси, състезания и инициативи за създаване на есета, разкази, стихотворения, постери, презентации и други ученически продукти.	Създадени възможности за творческа изява и практическо прилагане на езиковите умения.	Учители по БЕЛ	Проведени конкурси/състезания; създадени ученически продукти.
	3	Насърчаване на участието на учениците в областни и национални конкурси, олимпиади, състезания и инициативи, свързани с езика, литературата и грамотността.	Повишена мотивация за развитие и изява на езиковите и комуникативните компетентности.	Учители по БЕЛ	Участия на ученици в инициативи, конкурси и състезания.
Мярка 5. Проследяване на резултатите и повишаване ефективността на работата за грамотност	1	Провеждане на междинно и изходящо проследяване на развитието на езиковата и функционалната грамотност и анализ на резултатите.	Проследен напредък и установени области, в които е необходима допълнителна работа.	Учители по БЕЛ	Проведени проследявания и изготвен анализ на резултатите.

	2	Провеждане на пробно НВО/ДЗИ по БЕЛ и анализ на резултатите с цел установяване на пропуските и планиране на последваща работа.	По-добра подготовка за външно оценяване и ДЗИ; идентифицирани конкретни пропуски.	Учители по БЕЛ, ръководство	Проведени пробни изпити и анализирани резултати.
	3	Анализиране и обсъждане на резултатите от текущото и външното оценяване и набелязване на мерки за подобряване на грамотността.	По-целенасочено планиране на работата и предприемане на конкретни мерки за подобряване на резултатите.	МО по БЕЛ, учители по БЕЛ, ръководство	Извършен анализ; набелязани и реализирани мерки.
	4	Споделяне на добри педагогически практики и ефективни подходи за развитие на езиковата и функционалната грамотност между учителите.	Повишаване ефективността на педагогическата работа и обмен на работещи практики.	МО по БЕЛ, всички учители	Проведени работни срещи/вътрешноучилищни квалификационни дейности.